

สภาพและปัญหาการจัดดำเนินงานโครงการสาธารณสุขุมูลฐานในโรงเรียน
ของครูอาสาสมัครสาธารณสุขุมูลฐานในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร

นางสาวกรรณา รุจนเวช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-686-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I1683897X

STATE AND PROBLEMS OF PRIMARY HEALTH CARE PROJECT
MANAGEMENT OF SCHOOL PUBLIC HEALTH VOLUNTEER
TEACHERS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER
THE JURISDICTION OF THE BANGKOK
METROPOLITAN ADMINISTRATION

Miss Karuna Rujanaveat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkron University

1995

ISBN 974-631-686-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สภาพและปัญหาการจัดดำเนินงานโครงการสาธารณสุขุมูลฐานในโรงเรียน
 ของครูอาสาสมัครสาธารณสุขุมูลฐานในโรงเรียนประถมศึกษา
 สังกัดกรุงเทพมหานคร

โดย นางสาวกรรณา รุจนเวช

ภาควิชา พลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เทพวณี หอมสนิท

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... *นันทิ กงสุวรรณ* คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ ดร. นันทิ กงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *ลาวัณย์ สุกกรี* ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลาวัณย์ สุกกรี)

..... *เทพวณี หอมสนิท* อาจารย์ที่ปรึกษา
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เทพวณี หอมสนิท)

..... *รัชณี ขวัญบุญจันทร์* กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. รัชณี ขวัญบุญจันทร์)

..... *ทิพย์ศิริ กาญจนวาสี* กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิพย์ศิริ กาญจนวาสี)

..... *เอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์* กรรมการ
 (อาจารย์ ดร. เอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

กรุณา รุจนเวช : สภาพและปัญหาการจัดดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐานใน
โรงเรียนของครูอาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
(STATE AND PROBLEMS OF PRIMARY HEALTH CARE PROJECT MANAGEMENT OF
SCHOOL PUBLIC HEALTH VOLUNTEER TEACHERS IN ELEMENTARY SCHOOLS
UNDER THE JURISDICTION OF THE BANGKOK METROPOLITAN
ADMINISTRATION) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.เทพวดี หอมสนธิ, 154 หน้า.
ISBN 974-631-686-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและเปรียบเทียบปัญหาการจัดดำเนินงาน
โครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียนของครูอาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรขนาดของโรงเรียน ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้นและส่งไปยังตัวอย่าง
ประชากร ซึ่งได้แก่ ครูอาสาสมัครสาธารณสุขที่เป็นหัวหน้าโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน
จำนวน 335 โรงเรียน ๆ ละ 1 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 320 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.5
แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวน
ทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่โดยวิธีการ
ของเชฟเฟ (Scheffe' test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการจัดดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน ส่วนใหญ่มีการเขียน
โครงการเป็นลายลักษณ์อักษร มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานและได้รับงบประมาณ 500-1000 บาท
ยาและเวชภัณฑ์มีเพียงพอ แต่อุปกรณ์ในการดำเนินงานไม่เพียงพอ และศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ไม่เคยมา
นิเทศโครงการนี้

2. ปัญหาการจัดดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียนที่อยู่ในระดับมาก
ได้แก่ ด้านการสนับสนุนทรัพยากร นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ข้อที่พบว่ามีปัญหามาก ได้แก่ งบประมาณ
ในการจัดดำเนินงานไม่เพียงพอ ขาดการสนับสนุนเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ในการอบรม และศึกษานิเทศก์
ไม่มีเวลาเพียงพอในการนิเทศการปฏิบัติงานของนักเรียนอาสาสมัคร

3. ครูอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียนทุกขนาด มีปัญหาการจัดดำเนินงานโครงการ
สาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียนด้านการจัดดำเนินงาน ด้านการสนับสนุนทรัพยากร ด้านการนิเทศติดตาม
และประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการวางแผน และด้านการ
ร่วมมือและประสานงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พลศึกษา
ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C341936 : MAJOR HEALTH EDUCATION

KEY WORD:

STATE / PROBLEMS / MANAGEMENT / PUBLIC HEALTH

KARUNA RUJANAWEAT : STATE AND PROBLEMS OF PRIMARY HEALTH CARE
PROJECT MANAGEMENT OF SCHOOL PUBLIC HEALTH VOLUNTEER TEACHERS IN
ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE BANGKOK
METROPOLITAN ADMINISTRATION. THESIS ADVISOR : ASST. PROF.
TEPWANEE S. HOMSANIT, H.S.D. 154 pp. ISBN 974-631-686-9

The purposes of the research were to investigate the state and compare the problems of Primary Health Care Project Management of school public health volunteer teachers in elementary schools under the Jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration. The constructed questionnaires were distributed to three hundred and thirty-five school public health teachers. Three hundred and twenty responses, accounted for 95.5 percent, were returned.

The obtained data were then analyzed in terms of percent, means, and standard deviations. One-way Analysis of Variance and Scheffe' test were also utilized to determine the significant differences at .05 level among the three sizes of schools.

The results of the study were as follows:

1. The Primary Health Care Project in schools were literally stated out. The committee was set up and the budget of 500-1000 baht was disseminated to each school. Drugs and medical supply were sufficient, however there was still a lack of equipments to continue the project. The superintendents had never come to supervise this project.

2. The resource supply area was the problem that was stated at the high level, the rest areas were at the low level problem. The problems which were rated as high level were : insufficient budget, lack of materials and publication in training, insufficient time for supervising volunteer students.

3. There were significant differences among different size of schools in the areas of project management, the resource supply, and the supervision and evaluation. But there were no significant differences among those schools in the areas of planning and the cooperation at .05 level.

ภาควิชา.....พลศึกษา.....

สาขาวิชา.....สุขศึกษา.....

ปีการศึกษา.....2537.....

ลายมือชื่อนิติ.....กฤษณา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....ทพวณรัตน์.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....!!.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวาทย์ หอมสนิก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือ ตลอดจนตรวจแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดีตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและ เสียสละเวลาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความกรุณาตรวจ ปรับปรุง และแก้ไขแบบสอบถาม จนสามารถนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ เครื่องมือในการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้แก่ผู้วิจัย และ ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์วันดี จงคงคา ที่ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยในการวิเคราะห์ ข้อมูล

คุณความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแด่คุณพ่อ คุณแม่ และ ครูอาจารย์ทุกท่านที่คอยอบรมสั่งสอนผู้วิจัยตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นายแพทย์ สุนทร สุนทรชาติ และเด็กหญิง นภัสวรรณ สุนทรชาติ ที่คอยเป็นกำลังใจอย่างดียิ่ง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
ข้อจำกัดของการวิจัย	5
คำจำกัดความในการวิจัย	6
2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
งานวิจัยในประเทศ	13
งานวิจัยในต่างประเทศ	23
สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
3 วิธีดำเนินการวิจัย	28
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
การวิเคราะห์ข้อมูล	32
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	33
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	85
รายการอ้างอิง	111
ภาคผนวก	119
ประวัติผู้เขียน	154

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของครูอาสาสมัครสาธารณสุข จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	35
2	จำนวนและค่าร้อยละของสภาพการดำเนินงานโครงการสาธารณสุข มูลฐานในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	42
3	ปัญหาและการเปรียบเทียบปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนโครงการ สาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	56
4	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัญหาด้านการวางแผนโครงการ สาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน ตามตัวแปรขนาดของโรงเรียน	60
5	ปัญหาและการเปรียบเทียบปัญหาเกี่ยวกับการจัดดำเนินงานโครงการ สาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	61
6	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัญหาด้านการจัดดำเนินงานโครงการ สาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน ตามตัวแปรขนาดของโรงเรียน	67
7	ตารางทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ ด้านการจัดดำเนินงาน	68
8	ปัญหาและการเปรียบเทียบปัญหาเกี่ยวกับการสนับสนุนทรัพยากร เพื่อ การดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน	69
9	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัญหาด้านการสนับสนุนทรัพยากร เพื่อ ดำเนินงานโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน ตามตัวแปรขนาด ของโรงเรียน	72
10	ตารางทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ ด้านการ สนับสนุนทรัพยากร	73
11	ปัญหาและการเปรียบเทียบปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศติดตาม และ ประเมินผลโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน จำแนกตามขนาด ของโรงเรียน	74

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัญหาด้านการนิเทศติดตาม และ ประเมินผลโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน ตามตัวแปรขนาด ของโรงเรียน	77
13	ตารางทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ ด้านการ นิเทศติดตามและประเมินผล	78
14	ปัญหาและการเปรียบเทียบปัญหาเกี่ยวกับการร่วมมือและประสานงาน โครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของ โรงเรียน	79
15	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัญหาด้านการร่วมมือและประสานงาน โครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน ตามตัวแปรขนาดของ โรงเรียน	82